

ATMINTINĖ

PRIVALOMŲJŲ
FILTRAVIMO
PRIEMONIŲ
NAUDOJIMAS
MOKYKLOSE

Draudžiama informacija – tai informacija, kurios paviešinimas ir (ar) platinimas yra draudžiamas pagal galiojančius įstatymus (Lietuvos Respublikos nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymas; Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas; Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymas):

- ➔ viešos patyčios kibernetinėje erdvėje panaudojus vaizdinę informaciją;
- ➔ viešoji informacija, kuria iš vaikų ar kitų asmenų tyčiojamas arba jie niekinami dėl tautybės, rasės, lyties, kilmės, neįgalumo, seksualinės orientacijos, socialinės padėties, kalbos, tikėjimo, įsitikinimų, pažiūrų ar kitais panašiais pagrindais arba kuri yra pornografinio turinio, skatina vaikų seksualinę prievartą, jų išnaudojimą, pateikia savitikslių smurtą ir (ar) yra kitais įstatymais draudžiama viešoji informacija.

Ribojama informacija – tai informacija, kuri daro neigiamą poveikį jų fiziniam, protiniam ir doroviniam vystymuisi:

- ➔ informacija, susijusi su fizinio ar psichinio smurto vaizdavimu, nusikalstamos veikos modeliavimu;
- ➔ erotinio pobūdžio informacija;
- ➔ informacija, kurioje rodomas mirusio arba žiauriai sužaloto žmogaus kūnas (išskyrus atvejus, kai tai būtina tapatybei nustatyti);
- ➔ informacija, sukelianti baimę ar siaubą, skatinanti savęs žalojimą ar savižudybę;
- ➔ kita įstatymais ribojama informacija.

Viešųjų kompiuterių tinklų (interneto) prieigos vietose privalomų filtravimo priemonių naudojimo tvarkos apraše dėl viešųjų kompiuterių tinklų (interneto) prieigos vietose privalomų filtravimo priemonių naudojimo (toliau – filtravimo priemonių naudojimosi aprašas) apibrėžiamos sąvokos:

Neigiamo poveikio nepilnamečiams viešosios informacijos filtravimo priemonės (toliau – filtravimo priemonės) – programinė įranga ir kitos priemonės, kuriomis viešųjų kompiuterių tinklų (interneto) prieigos vietose ribojama neigiamą poveikį nepilnamečiams daranti viešoji informacija. Neigiamą poveikį nepilnamečiams darančia informacija laikoma tokia viešoji informacija, kuri gali būti žalinga nepilnamečių psichinei ar fizinei sveikatai, fiziniam, protiniam, dvasiniam ar doroviniam vystymuisi.

Privalomosios neigiamo poveikio nepilnamečiams viešosios informacijos filtravimo priemonės (toliau – privalomosios filtravimo priemonės) – filtravimo priemonės, kurias yra aprobavusi Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (toliau – RRT) ir kurios privalo būti įdiegtos viešųjų kompiuterių tinklų (interneto) prieigos vietose. Turinio filtravimo priemonės gali būti: programos, kurios įdiegiamos į kiekvieną kompiuterį; tinklinės, kurios įdiegiamos mokyklos kompiuterių tinkle, bei filtravimo paslaugą gali teikti interneto paslaugą teikiantis interneto paslaugų teikėjas.

Viešųjų kompiuterių tinklų (interneto) prieiga – galimybė naudotis viešojoje vietoje esančia kompiuterizuota vieta, kurioje teikiama viešųjų kompiuterių tinklų (interneto) prieigos paslauga. Pavyzdžiui, mokyklos erdvės: informacinių technologijų kabinetai, bibliotekos, poilsio erdvės, kur mokiniai naudodamiesi mokyklos kompiuteriais / išmaniaisiais įrenginiais gali naršyti internete.

Viešųjų kompiuterių tinklų (interneto) prieigos paslaugos teikėjas (toliau – paslaugos teikėjas) – viešųjų kompiuterių tinklų (interneto) prieigos paslaugą teikiantis fizinis ar juridinis asmuo, įskaitant užsienio juridinio asmens filialą ar atstovybę. Ši sąvoka apima ir mokyklas, kuriose ugdomi nepilnamečiai.

Prieigos prie viešųjų kompiuterių tinklų (interneto) paslaugas teikiantys asmenys (toliau – mokyklos), vadovaudamiesi nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo 7 straipsnio 4 dalies nuostatomis ir filtravimo priemonių naudojimo aprašu), turi:

- ➔ užtikrinti RRT aprobuotų žalingo interneto turinio, darančio neigiamą poveikį nepilnamečiams, filtravimo priemonių įdiegimą ir veikimą;
- ➔ teikti RRT aprobavimui turinio filtravimo priemones, jei naudoja RRT neaprobuotas filtravimo priemones.

RRT, įgyvendindama Lietuvos Respublikos nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje pavestas funkcijas, kartu vadovaudamasi filtravimo priemonių naudojimo tvarkos aprašu:

prižiūri, kaip mokyklos užtikrina RRT aprobuotų žalingo interneto turinio, darančio neigiamą poveikį nepilnamečiams, filtravimo priemonių įdiegimą ir veikimą;

aprobuoja turinio filtravimo priemones tiek savo, tiek mokyklų iniciatyva. Šiuo metu RRT yra aprobavusi 10 turinio filtravimo priemonių, kurių sąrašą skelbia [RRT interneto svetainėje](#);

ragina mokyklas naudojamas neaprobuotas filtravimo priemones teikti RRT aprobavimui;

reguliariai atlieka anksčiau aprobuotų filtravimo priemonių pakartotinį vertinimą;

vykdo kasmetines mokyklų ir viešųjų bibliotekų apklausas apie filtravimo priemonių naudojimą įstaigose. Jau penktus metus iš eilės vykdomų apklausų rezultatus skelbia viešai, [2023 m. vykusios apklausos rezultatų apžvalga](#);

vyksta į susitikimus su mokyklų atstovais ir vertina mokyklų naudojamas turinio filtravimo priemones;

teikia mokykloms konsultacijas ir metodinę medžiagą aprobuotų filtravimo priemonių pasirinkimo, diegimo, naudojimo klausimais.